

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 6 (127) червень 2015 р.

Міжнародна науково-практична конференція «Християнська традиція Київської Русі» з нагоди 1000-ліття упокоєння рівноапостольного князя Володимира Великого. 19 травня, новий актовий зал Волинської православної богословської академії. Світлина інформаційної служби єпархії.

Докладніше про захід – на с. 5.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

11 червня – святителя- сповідника Луки, архієпископа Сімферопольського і Кримського

Високопреосвященний Лука (у миру Валентин Феліксович Войно-Ясенецький) народився в Керчі 27 квітня 1877 року. Закінчивши гімназію, вирішив, що зобов'язаний займатися лише тим, що корисно для «страждаючих людей», тож обрав медицину. Після закінчення університету займався медичною практикою і науковими дослідженнями. У 1915–1916 рр., тобто в Першу світову війну, він завідував госпіталем. На початку 1917 р. його дружина Ганна Василівна захворіла на туберкульоз легень, і вся сім'я переїхала до Ташкента. 3 березня 1917-го Войно-Ясенецький стає головним лікарем міської лікарні. У жовтні 1919 р. за доносом був заарештований. Через кілька днів у віці 38 літ померла його дружина. Після її смерті Валентин Феліксович вручив піклування про своїх дітей операційній сестрі Софії Сергіївні Білецькій, яка замінила їм матір в усі довгі роки засланих і ув'язнених їх батька.

Одного разу, в кінці 1920 р., Валентин

Феліксович виступив на єпархіальних зборах із промовою проти «обновленців». Присутній там єпископ Ташкентський і Туркестанський Інокентій (Пустинський) несподівано сказав йому:

«Лікарю, вам треба стати священиком!» І знаменитий медик з усією простотою і глибиною віри відповів: «Буду священиком, якщо це вгодно Богу!». Приймаючи сан у той час, він усвідомлював, що йде на страждання і ймовірну смерть.

На початку 1921 р. Валентина Войно-Ясенецького висвячено у сан диякона та ієрея. Ташкент був схвилюваний: відомий професор медицини, засновник міського університету в часи воєнного безбожництва став священнослужителем! Коли деякі інші, злякавшись, зрікалися сану,

вчений, хірург – його приймає. На нього спробували звести наклеп, але не змогли: він був усіма шанований.

Після трирічного служіння в сані ієрея (священника) отець Валентин приймає чернечий постриг з ім'ям апостола, євангеліста й лікаря Луки. А 30 травня 1923 року ієромонах Лука був таємно возведений у сан єпископа. З цього часу починається хресний шлях владика як сповідника. Численні арешти, тортури і заслання не послабили його ревності у виконанні архіпастирського обов'язку та служіння людям як лікаря.

У 1945–1947 рр. святитель Лука пише відому богословську працю «Дух, душа, тіло». За наукові медичні труди йому присуджено Сталінську премію I ступеня, більшу частину

якої владика перерахував на допомогу постраждалим під час війни дітям. У 1946 р. архієпископ Лука став главою Кримської єпархії, продовжуючи лікарську та педагогічну діяльність.

Відійшов святитель-сповідник до Господа 11 червня 1961 року, в день пам'яті всіх святих, що в землях Русі засяяли. Десятки тисяч людей проводжали його.

Всевишній прославив Свого угодника великими чудесами. Ще у земному житті святитель Лука уподібнився своєму небесному покровителю – апостолу і євангелісту Луці. Подібно до апостола, він був майстерним лікарем і, керований благодаттю Божою, зцілював людей від хвороб, душевних і тілесних. Також, як і апостол, був іконописцем і мужнім проповідником слова Божого. У 1996 р. знайдено нетлінними його чесні мощі, які спочивають нині у Свято-Троїцькому кафедральному соборі Сімферополя.

У 2000 р. за праведне і чеснотне життє святителя Луку зараховано до лику святих Православної Церкви.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **1 грн 55 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: pravoslavniavolyni.org.ua

ХРОНІКА

У Луцьку благословили лісників на Схід

28 квітня настоятель парафії Преподобного Іова Почаївського священник Олександр Вронський благословив працівників лісового та мисливського господарства на поїздку в Маріуполь для зведення фортифікаційних споруд проекту «Стіна».

Як повідомляє сайт *Lis.volyn.ua*, душпастир у напутньому слові закликав відповідально поставитись до завдання, адже це може врятувати життя бійцям.

Душпастирі передали побутову техніку рідним загиблих на Донбасі

1 травня турійський декан протоієрей Микола Даників разом із духовенством благочиння відвідали сім'ю загиблого воїна АТО Івана Ващені. На цвинтарі вони відслужили панахиду, підтримали рідних теплими словами та вручили їм пральну машину-автомат, придбану за кошти, пожертвовані під час благодійного телерадіомарафону «Бог багатий милосердям».

В інших благочиннях священники теж ушанували загиблих і передали їхнім сім'ям подібні подарунки.

У Луцьку відбувся фестиваль християнської поезії

1–2 травня в обласному центрі пройшов заключний тур Першого міжнародного поетичного конкурсу-фестивалю «Жива вода на рани України».

Організатор заходу – Волинський осередок міжконфесійної Спільки християнських письменників України. У журі брав участь літредактор інформаційно-видавничого центру нашої єпархії Віктор Гребенюк, удостоєний нагород літературних конкурсів за поетичні твори, член цієї Спільки.

Останнім акордом днів духовної поезії стала відправа римованого подячного акафіста Пресвятії Тройці у кафедральному Свято-Троїцькому соборі. З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла його очолив староста храму протоієрей Володимир Подолець. Він закликав християнських літераторів і надалі «не вгашати духа» у творенні тих поетичних рядків, котрі очищують і підносять суспільство.

Митрополит про завершення АТО: «Справа в нас і в нашій вірі»

Саме така причина «довгого незакінчення війни на Сході», вважає владика Михаїл. Про особливу вагу віри в житті християнина він говорив у проповіді **3 травня**, у 4-ту неділю після Пасхи, про розслабленого, в кафедральному соборі Святої Трійці.

Дієва зброя та успішне керівництво має велике значення для закінчення бойових дій, проте не вирішальне, зазначив архієрей. Наближення перемоги в першу чергу залежить від нашої глибокої віри. Нині ж спостерігається «звикання» до війни на Сході, навіть до похоронів героїв. «Приходимо сюди на відспівування, а плачу вже менше або дуже мало. А чому? Звикли! Ніби так має бути, що там мають вмирати. Ми перестали вірити, що переможемо. Ми думаємо, надіємося, з плачем проводжаємо своїх чоловіків і синів туди і тут же не віримо, що вони з перемогою повернуться...», – підсумував спостереження високопреосвященний.

«Віра наша має привести до того, що перемога буде завтра, а не післязавтра!» – ствердив митрополит, закликаючи і до внутрішньої зміни в кожному на краще.

У Володимирі-Волинському освятили автомобіль для 14-ї ОМБр

Богослужіння очолив міський декан протоієрей Юрій Пилипець **3 травня** перед собором Різдва Христового.

Крім позашляховика, освячено пам'ятну дошку на честь 18-х волинських героїв, які віддали свої життя в бою поблизу Волновахи 22 травня минулого року. Її невдовзі встановили на місці загибелі.

У відправі взяло участь соборне духовенство та місцеві волонтери.

Архієрей благословив фестиваль юних газетярів

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у відкритті Десятого міжнародного фестивалю шкільної преси «Яблунава

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Неділя 2-га після П'ятдесятниці. Всіх святих землі Української, новомучеників та сповідників, які в Україні та в інших землях у ХХ ст. за Христа і православну віру постраждали

XX століття було позначене для Православної Церкви – як у нас, так і в багатьох інших країнах, – кількома хвилями жорстоких гонінь, метою яких було знищення Церкви та відвернення її чад від православної віри. Найбільшу жорстокість щодо Церкви проявляли войовничі безбожники, які, подібно до давньоримських язичників, спиралися на підтримку та силу державної влади. Ці атеїсти відкрито хулили Бога і Його Церкву, оскверняли і руйнували храми, нищили святині, в тому числі мощі та ікони, переслідували вірних – архіпастирів, пастирів, ченців та мирян – за сповідання православної віри, піддаючи їх залякуванням, утискам, обмеженням у громадянських правах, арештам, тортурам, ув'язненню, засланням та позбавляючи їх життя. Одні з них мученицьки завершили земне життя, зберігши аж до смерті непохитну вірність Богу. Інші хоча і не зазнали смерті, але перетерпіли різні страждання та муки за безбоязне і тверде сповідання православної віри.

Окрім цього, від гонінь за непохитну належність до Православної Церкви постраждали її вірні в інших країнах, де боротьба з православ'ям була зумовлена не прагненням розповсюдити войовниче безбожництво, а іншими політичними, ідеологічними, національно-шовіністичними та релігійно-фанатичними гаслами. Зокрема, у Польщі перед Другою світовою війною та на

Однак слід враховувати, що войовничі безбожники нерідко фальшували матеріали слідства і судових розглядів. Також не слід відкидати і можливість покаяння, коли перед загибеллю той, хто раніше зрікся віри чи допомагав у гоніннях, міг знову через розкаяння бути прийнятий Господом до Своєї Церкви, приклади чого ми бачимо у «Життях святих».

Віталій КЛІМЧУК

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

ГЕНЕАЛОГІЯ СИФІТІВ

«**Ось родовід Адама: коли Бог створив людину, за подобою Божою створив її, чоловіка і жінку створив їх, і благословив їх, і нарік їм ім'я: людина, в день створення їх. Адам жив сто тридцять [230] років і породив [сина] за подобою своєю [і] за образом своїм, і нарік йому ім'я: Сиф. Днів Адама після народження ним Сифа було вісімсот [700] років, і породив він синів і дочок. Усіх же днів життя Адамового було дев'ятсот тридцять років; і він помер. Сиф жив сто п'ять [205] років і породив Єноса. Після народження Єноса Сиф жив вісімсот сім [707] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Сифових було дев'ятсот дванадцять років; і він помер. Єнос жив дев'яносто [190] років і породив Каїнана. Після народження Каїнана Єнос жив вісімсот п'ятнадцять [715] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Єноса було дев'ятсот п'ять років; і він помер. Каїнан жив сімдесят [170] років і породив Малелеїла. Після народження Малелеїла Каїнан жив вісімсот сорок [740] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Каїнана було дев'ятсот десять років; і він помер. Малелеїл жив шістдесят п'ять [165] років і родив Яреда. Після народження Яреда Малелеїл жив вісімсот тридцять [730] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Малелеїла було вісімсот дев'яносто п'ять років; і він помер. Яред жив сто шістдесят два роки і породив Єноха. Після народження Єноха Яред жив вісімсот років і породив синів і дочок. Усіх же днів Яреда було дев'ятсот шістдесят два роки; і він помер. Єнох жив шістдесят п'ять [165] років і породив Мафусала. І ходив Єнох перед Богом, після народження Мафусала, триста [200] років і породив синів і дочок» (Бут. 5:1–22).**

«**Ось родовід Адама...**». Це – заголовок цілого нового розділу, подібно попередньому (2:4) і ряду наступних (Бут. 10:1; 11:10, 27; 25:12, 19; 36: 1; 37:1). Перекладаючи цей заголовок історії сифітів на мову сучасних понять, ми повинні були б сказати: «ось перелік нащадків Адама». Оскільки далі йде мова тільки про сифітів, то, очевидно, цей перелік стосується не всіх, а тільки найближчих до нього нащадків, споріднених не стільки по плоті, скільки за духом.

«**...коли Бог створив людину... в день створення їх...**». Приступаючи до перерахування нащадків, буттеписменник не без мети згадує про створення родоначальника і жінки його за образом Божим. Можливо, він хотів наголосити читачеві, що перераховані нащадки Адама через нього ведуть свій рід ніби від самого Бога; що Бог, створив Адама за образом Своїм і подобою, тобто ніби першого члена родоводу (Лк. 3:38).

«**Адам жив сто тридцять [230] років і породив [сина] за подобою своєю [і] за образом своїм, і нарік йому ім'я: Сиф**». У викладі самої родової таблиці біблійний автор, починаючи з Адама, дотримується одного порядку: назвавши ім'я патріарха, вказує на його вік у момент народження

гілка – 2015» в гімназії № 4 ім. Модеста Левицького обласного центру.

Високопреосвященний, звертаючись як до присутніх новинарів, так і до учнів, що пробувають себе в журналістиці, закликав поменше висвітлювати трагічного з повсякдення, а побільше оптимістичного. Побажав досконало оволодіти своїм талантом, щоб доносити до людей правду, слово, яке надихає до життя, дає надію.

До заходу, що відбувся **7 травня**, долучився луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук, міський голова Микола Романюк, директор гімназії Олександр Мишковець.

Владика Михаїл благословив захід митців-аматорів

7 травня наш митрополит побував на заключному концерті колективів художньої самодіяльності закладів освіти обласного центру «Паростки надії» в облмуздрамтеатрі ім. Т. Шевченка.

Високопреосвященний у слові до присутніх наголосив на важливості подібних заходів: це змога кожному проявити себе, виразити найкращі творчі якості.

У Луцьку благословили благодійний фестиваль бойових мистецтв

8 травня настоятель парафії Рівноапостольного князя Володимира Великого обласного центру (район ДПЗ) священник Сергій Медведєв побував на цьому заході в міському Палаці культури.

Душпастир із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла виголосив вітальне слово на початок дійства, благословивши його.

Збір коштів воїнам АТО – основна мета фестивалю. Проходив він під патронатом міської голови Миколи Романюка, організований Волинською федерацією таеквон-до та обласною організацією Української спільки ветеранів Афганістану.

У єпархії пом'янули жертв Другої світової війни

8 травня, у День пам'яті та примирення, **9 травня**, в день Перемоги над нацизмом, священнослужителі й миряни Волині помолилися за спокій всіх загиблих у великій війні, що закінчилася 70 років тому.

Заупокійну літію на меморіалі «Вічна слава» обласного центру митрополит Михаїл очолив 8 травня.

«Ніхто не забутий, ніщо не забуте!» – під таким гаслом щороку приходимо віддати честь покійним, показати, що пам'ять про них не згасає, зазначив у слові владика. Проте поряд із пам'яттю про полеглих у Другій світовій треба пам'ятати як тих, хто напад тоді, так і тих, хто посягнув на наші землі нині, в тому числі тих, хто сприяє загарбникам.

Наостанок архієпископ закликав кожного, пам'ятаючи все, зробити кроки до примирення: «Вибачити во ім'я любові, але пам'ятати, щоб не повторилося знов».

Молитовно вшанувати загиблих прийшли: духовенство кафедрального собору Святої Трійці, представники інших християнських конфесій (більшість із них долучилася до спільної молитви під проводом владика Михаїла), голова ОДА Володимир Гунчик, голова облради Валентин Вітер, міський голова Микола Романюк, ветерани, громадськість.

9 травня керуючий єпархією знову побував на луцькому меморіалі, беручи участь у святковому заході.

Телеглядачі й радіослухачі почули «простого» владика

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл дав інтерв'ю обласній державній телерадіокомпанії з нагоди свого дня народження.

Спілкуючись із журналістом протоієреєм Миколою Шутяком, архієрей розповів про свій життєвий шлях та ставлення до пекучих питань сьогодення.

Майбутній владика в юності не мріяв стати священнослужителем. Але не вступивши ні до музичного, ні до медичного навчальних закладів, пішов звичайним трудником у Почаївську лавру, а вже згодом – до семінарії.

Із Ленінградської семінарії його виключали за політичні погляди, але поновили, бо навчався добре. Залишатися служити в Росії, як чимало наших землячків, не побажав.

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

До 70-ї річниці Перемоги над нацизмом ветерани, що воювали у різних формуваннях, так і не примирилися між собою, а вже маємо нову війну. Як домогтися примирення українців – і в політиці, і в релігійному житті? Так, як і в сімейному, каже владика, коли подружжя не хоче, аби через учорашню сварку вони розлучились. Пробачити одне одному й забути вчорашню сварку!

А що робити з почуттям ненависті до загарбників? Чи, скажімо, з тією вульгарною пісенкою про Путіна? Християнам потрібно доростати до того, щоб бути вищими за негативні почуття, каже високопреосвященний.

Як маємо запобігти негативним проявам цієї війни «на громадянці»? Адже воїни повертаються зраненими не тільки тілесно, а й духовно. Насамперед, радить владика Михайл, ми повинні показати, що наші вчорашні захисники на фронті – затребувані в тилу. Ніхто з них не має бути покинутий.

«Я не вірю в швидке закінчення цієї війни, і в швидке возз'єднання православних не вірю, – зізнався митрополит. – Тому, що ми внутрішньо до цього не готові: люди звикають до похоронів, до війни, і продовжують ходити в храми Московського Патріархату». Але якщо внутрішнє налаштування зміниться, то швидко припиниться і війна, і розкол Церкви за рік-два вилікується.

А ще владика покритикував журналістів: зосереджують увагу тільки на негативі, а доброго майже не пропагують. Це, відповідно, впливає на суспільство.

Бесіда з митрополитом Михайлом вийшла в телеэфір **9 травня** вдень із повтором учері. **10 травня** це спілкування у скороченому варіанті прозвучало й на обласному радіо. Повне відео можна переглянути на єпархіяльному сайті.

Представники єпархії взяли участь у святкуваннях Дня матері

10 травня за участі священнослужителів і мирян відбувся ряд заходів ушанування матері.

Зокрема, єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла відвідав обласне мистецьке свято «Мамина колиска» у муздрамтеатрі ім. Т. Шевченка. У вітальному слові вікарій зазначив: зло людина бере з вулиці, із засобів інформації, з нехороших товариств, а все найкраще – від матері. Організатор заходу – обласний науково-методичний центр культури.

Настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату й економ Волинської православної богословської академії священник Роман Вонсіцький та студенти цієї духовної школи взяли участь у Шостому фестивалі вишитих рушників «Вишиті обереги єднання». У слові душпастир зазначив: «Оберегом була не нитка чи тканина, на якій вишито візерунок, а віра і та любов, яку мати вкладає, коли вишиває рушник чи сорочку своїй дитині. Ота любов, яку не можна передати словами...»

У Центрі християнського виховання дітей і молоді (директор священник Андрій Ротченко) вихованці закладу влаштували свято до Дня матері. Молодь співала, розповідала вірші про маму та її любов, представляла театралізовані дійства.

Освячено перший в Україні пам'ятник повстанській матері

Це здійснили **10 травня**, у День матері, на цвинтарі с. Грабово Старовижівського деканату протоієрей Іван Зеленко (місцевий благочинний), Іван Бонис (благочинний Ковельського районного деканату) й інші душпастирі, відслуживши панахиду.

У цьому селі жила Федора Онишук, яка відправила до лав УПА чотирьох дітей і чоловіка. Монумент на її могилі спорудив своїми стараннями голова Луцького Хрестовоздвиженського братства Апостола Андрія Первозваного Андрій Бондарчук. На ньому викарбувано імена матері та її загиблих на війні рідних, а також напис: «Майбутню нації – в руках матері».

У молитовному заході взяли участь голова РДА Анатолій Бринчук, в. о. заступника голови райради Василь Романюк, родичі героїв, хор «Посвіт», односельці, учні Волинського військового ліцею.

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

ГЕНЕАЛОГІЯ СИФІТІВ

Закінчення. Початок на с. 2

Це до певної міри підтверджується рядом паралельних переказів інших древніх народів, записаних єгипетським жерцем Манефоном, фінікійським – Мохом, халдейським – Берозом.

«Адам... породив [сина] за подобою своєю [і] за образом своїм». Цими словами досить виразно встановлюється природженість основних духовно-фізичних властивостей людської природи. На потомство Адама перейшли як риси закладеного в його природу образу Божого,

«Смерть Адама». П'єро делла Франческа

так і властивості тієї гріховної подоби, які затемнили цей божественний образ у факті гріхопадіння (Бут. 1:28; 3:16; Рим. 5:12).

«Днів Адама після народження ним Сифа було вісімсот [700] років, і породив він синів і дочок. Усіх же днів життя Адамового було дев'ятсот тридцять років; і він помер. Сиф жив сто п'ять [205] років і породив Еноса. Після народження Еноса Сиф жив вісімсот сім [707] років і породив синів і дочок».

Трьох синів Адама і Єви Біблія називає на ім'я й одну дочку – імовірно, дружину Каїна (4:17). Але крім них, як видно з наведених слів, були ще сини і ще дочки, які не згадуються тому, що не відігравали істотного значення в історії божественного домобудівництва. Такі ж відомості маємо і про сім'ї інших патріархів цієї генеалогії, звідки ще раз переконуємося, що вона не являє повного списку всіх сифітських родів, а позначає лише обраних особистостей, які чимось особливо виділилися в історії людського спасіння.

«Усіх же днів Сифових було дев'ятсот дванадцять років; і він помер. Енос жив дев'яносто [190] років і породив Каїна».

Філологічний аналіз імені патріарха Каїна відкриває тотожність його значення з ім'ям «Каїна», тобто «придбання, володіння». Це, зрозуміло, не кидає на цього благочестивого сифіта ніякої тіні, бо й ім'я Каїна, за вкладеною в нього ідеєю, було знаменним і світлим (4:1).

«Після народження Каїна Енос жив вісімсот п'ятнадцять [715] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Еноса було дев'ятсот п'ять років; і він помер. Каїнан жив сімдесят [170] років і породив Малелеїла».

«Каїнан ... породив Малелеїла», що в перекладі означає: «хвала Богу», або «який прославляє Його». Цим вказується, очевидно, на процвітання релігійних інтересів при Каїнані, синові Еноса – першого організатора служіння Богові, у складі якого чільне місце займало урочисте призивання і прославляння Творця (4:26).

«Після народження Малелеїла Каїнан жив вісімсот сорок [740] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Каїна було дев'ятсот дев'ять років; і він помер. Малелеїл жив шістдесят п'ять [165] років і родив Яреда. Після народження Яреда Малелеїл жив вісімсот тридцять [730] років і породив синів і дочок. Усіх же днів Малелеїла було вісімсот дев'яносто п'ять років; і він помер».

«Малелеїл ... родив Яреда». Походячи від єврейського дієслова «jarad» – що означає «спускатися, сходити», ім'я цього нового патріарха

вказує на нього як на людину, яка звідкись «сходить, спускається, падає». Маючи як буквально, так і переносне значення цього слова, ми вправі припускати, що йдеться як про фізичне сходження сифітів з якоїсь висоти, так і про їхній моральний занепад. Покоління Яреда, п'ятого від Адама через Сифа, було сучасником покоління Ламеха, п'ятого від Адама через Каїна; з іншого боку, існує передання, що спочатку сифіти жили на висотах, а каїніти в долинах. То не позбав-

лено правдоподібності, що сифіти, захопившись за часів Яреда красою сучасних їм каїнітів (на чолі яких стояла прекрасна Ноема, 4:22), спустилися зі своїх висот у долини каїнітан, вступили з ними у згубні зв'язки і через це морально впали. Ця думка, виходячи з філології, опирається і на древньоюдейську традицію (занесену, між іншим, у книгу Еноха).

«Яред жив сто шістдесят два роки і породив Еноха. Після народження Еноха Яред жив вісімсот років і породив синів і дочок. Усіх же днів Яреда було дев'ятсот шістдесят два роки; і він помер».

«Яред... породив Еноха». Ім'я цього патріарха, відоме нам вже з генеалогії каїнітів, вказує на його носія як на відновлювача, зачинателя, освятителя, словом – на щось нове і як початок, присвячений Богу. Але в той час, як Енох-каїнітанин був початком мирської могутності й культурно-панування їх (яке виразилося в побудові і названого на честь нього першого міста), Енох-сифітанин, навпаки, явився типовим представником первісної віри, надії і благочестя, словом – усього того, що об'єднано в понятті старозавітної «праведності».

«Енох жив шістдесят п'ять [165] років і породив Мафусала».

У дослівному перекладі з єврейської це ім'я, на думку авторитетних гебраїстів, означає «чоловік стріли, людина зброї». Оскільки, за більш імовірним обчисленням, Мафусал загинув у рік до потопу, то вважають можливим бачити в його імені символічне пророцтво його смерті від цієї стріли божественного гніву, тобто від потопу. І це тим більше ймовірно, що батько Мафусала праведний Енох, за словами апостола Юди (14–15), пророкував про потоп і, отже, в дусі цього передбачення легко міг дати відповідне ім'я і своєму синові.

«І ходив Енох перед Богом, після народження Мафусала, триста [200] років і породив синів і дочок».

«І ходив Енох перед Богом...». Подібний вираз зустрічається в Біблії неодноразово (6:9; Мих. 6:8; Мал. 2:6 та ін.). І скрізь він означає вищу ступінь морального спрямування життя людини, коли вона стала глибоко перейматися почуттям божественної всюдиприсутності, яка очима віри ніби постійно бачить Бога перед собою і відповідно до цього влаштовує кожен крок свого життя.

Священник Андрій ХРОМЯК,
викладач Волинської православної богословської академії, кандидат богословських наук

Єпархія відзначила день народження митрополита

11 травня Божественну Літургію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці за нагоди свого 49-річчя очолив владика Михайл.

Із ним служили: єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, декан собору протоієрей Микола Нецькар, декани й намісники монастирів єпархії та інше духовенство. У Богослужінні взяли участь намісники монастирів нашої країни, викладачі й вихованці Волинської православної богословської академії та Центру християнського виховання дітей і молоді, миряни. Співав архієрейський хор «Оранта».

Днем народження митрополита є 9 травня, та оскільки духовенство брало участь у поминанні померлих у Другій світовій війні, святкування традиційно перенесли.

Від священнослужителів та мирян архіпастир привітав владика Матфей. Він, зокрема, відзначив, що за цей надзвичайно важкий рік високопреосвященний зробив усе, щоб надати гідну підтримку від Церкви українському війську. Вікарій наголосив, що митрополит Михайл у підсумку може сміливо сказати: він зробив усе, що від нього залежало.

Іменинник же, подякувавши за теплі слова вітань, зазначив, що всі похвали і заслуги, про які йому наголошують цього дня, не втілились би в життя без допомоги духовенства та вірних Київського Патріархату.

Пізніше привітати високопреосвященного прибув архієпископ Рівненський і Острозький Іларіон. Керуючий сусідньою єпархією зокрема підкреслив, що високо цінує співпрацю між ними та іншим духовенством історичної Волині.

У Луцьку благословили гвардійців захищати східні рубежі

11 травня віце-канцлер та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний відслужив молебень і виголосив напутнє слово військовослужбовцям частини Національної гвардії України, що в обласному центрі.

Окрім цього, душпастир окропив солдатів свяченою водою. Кожному було вручено іконки Пресвятої Богородиці. Цього разу в зону АТО відрядили 80 гвардійців. Провести їх прийшли також клірик луцької парафії Святителя Миколая Чудотворця протоієрей Микола Лазука, рідні та близькі бійців.

Владика Михайл ушанував св. Амфілохія Почаївського

12 травня, у день пам'яті преподобного, митрополит Луцький і Волинський очолив Божественну Літургію в однойменному храмі с. Мала Лівича на Тернопільщині (на малій батьківщині угодника).

Високопреосвященний долучився до святкування на запрошення архієпископа Тернопільського, Кременецького і Буцацького Нестора.

8, 9 травня: що приємно і що неприємно вразило

Митрополит Михайл відповів на запитання блиць-опитування газети «Волинь нова».

Найбільше сподобалося, що вдалося поєднати європейський підхід до відзначення перемоги над нацизмом із радянським Днем Перемоги, зазначив владика. Уперше приділили належну увагу не лише війнам Червоної армії, а й тим, хто боровся в УПА. Ветерани зробили кроки взаємного примирення заради України і перед обличчям російського агресора.

Не задоволений же керуючий єпархією тим, що до подібного кроку не вдалися православні. Поминальні богослужіння (не лише в обласному центрі) християни різних конфесій відправляли разом, але УПЦ (МП) не приєдналася до спільної молитви. Високопреосвященний вважає: окремі представники влади докладають недостатньо зусиль, щоби в Україні постала єдина Православна Церква як елемент національної стабільності, взаєморозуміння й безпеки.

Волинські архієреї взяли участь у столичному святкуванні

Митрополит Луцький і Волинський Михайл та єпископ Володимир-Волинський Матфей

Продовження на с. 6

«Зішестя Святого Духа на апостолів»
Поч. XVII ст. Матеріали і техніка: дерево, левкас, темпера, сріблення. Походить з церкви Архістрати́га Михаїла с. Окорськ Локачинського деканату. Експонується в Музеї волинської ікони

Зішестя Святого Духа на апостолів відзначається Православною Церквою як одне з найбільших свят на п'ятдесятний день після Великодня (бо Дух Святий зійшов на п'ятдесятний день після воскресіння Ісуса Христа) і тому називається П'ятдесятницею, чи днем Святої Трійці, бо з цього дня розкрилася світові дія всієї Пресвятої Трійці, люди навчилися поклонятись і прославляти три іпостасі єдиного Божества: Отця і Сина і Святого Духа. У це свято заведено прикрашати храми й оселі зеленню, а під час богослужіння стоять з квітами, виявляючи цим нашу радість і вдячність Богу, тому цей празник називають ще й Зеленими святами.

В основі свята – сказання книги «Діяння святих апостолів» (Діян. 2:1–13), з якого ми дізнаємося, що у день юдейської П'ятдесятниці, о третій годині в світлиці, де перебували після вознесіння Христа в постійній молитві апостоли, раптово почувся шум з небес, який наповнив весь дім і був чутий далеко за його межами. У повітрі з'явилося безліч вогнених язиків, вони на мить опустилися на голови апостолів і лише світили, але не палили. Як тільки Божественного вогню сповнилися душі апостолів, вони піднесли до неба слово хвали і подяки Господу за Його благодіяння для роду людського. І кожен із них почав говорити якоюсь доти йому невідомою мовою. Це знання для апостолів було даром Духа Святого, необхідним для поширення євангельської істини в усьому світі.

Іконографія цього свята почала розвиватися з VI ст. Зображення Зішестя Святого Духа на апостолів є у Євангеліях і Псалтирях, у збірниках давніх рукописів, на мозаїках Софії Константинопольської і собору Святого Марка у Венеції, у древніх храмах Києва, Чернігова, Новгорода. Іконографічна композиція мала вгорі традиційний півкруг неба, який символізує Божу присутність. З неба спливають світлі промені дарів і ласк Святого Духа. В трикутній (трапезній) зображали апостолів, які сидять півколом, – це символ об'єднання Церкви. Над німбами апостолів – вогненні язики, якими проявилася присутність Святого Духа. У нижній частині композиції, в темноті арки, часто малювали алегоричну людську постать. Це – Космос, тобто всесвіт, що, обтяжений гріхами, чекає на просвітлення та очищення.

У подальшому розвитку іконографія цього сюжету вельми змінилася. Замість древнього триклінія почали зображати палати, арку з Космосом зовсім вилучили з композиції, прагнення історичної точності примусило

вилучити апостола Павла, а стилізоване небо замінили хмари і промені з полум'ям. Центральне місце відвели Богоматері, обабіч групами чи півколом розміщували апостолів.

Приклад цього – ікона з Михайлівської церкви Окорська. Через індивідуальну внутрішню архітектуру, побудову та змістове наповнення вона виражає суть богослов'я сходження Святого Духа у всесвіт. Можна сказати, що художник переносить нас від реального історичного факту до бачення у цій події заснування й утвердження Церкви Христової на землі. У верхній частині образу, на тлі дахів старого міста, зображено Богоматір. Вона сидить на різьбленому престолі під завісою, схрестивши на грудях руки, ногами опираючись на білі підніжжя серед вимощеної цеглою підлоги. Обабіч Діви, у три яруси попарно розміщено дванадцять апостолів у молитовних позах. Вінчає реліквію сцяво у вигляді червоного півкола з променями, під ним на срібному тлі – іменування ікони.

У давніх візантійських пам'ятках Богородиця не зображалася серед апостолів у момент зішестя Святого Духа. На західних зображеннях її ввели у композицію з X ст. На українських іконах «Зішестя» Марія – учасниця дійства, починаючи з XVII ст. Євангеліст Лука, описуючи подію Зішестя, не називає імені Богоматері, але повідомляє, що Вона разом з апостолами постійно молилася (Діян. 1:14). Під час одного з таких молінь і відбулося Зішестя, і дари Святого Духа, пролиті на апостолів, були даровані їй, сповнений благодаті, вознесений вище херувимів і серафимів. Вона прийняла на Себе жереб апостольського служіння і була серед упорядників Церкви Христової, ставши символом єдиної соборної апостольської Церкви.

Апостолів зображено з німбами, у молитовних позах, як ті, що удостоїлися вищого осяяння Святим Духом, а книги і сувої у руках є символами їх церковного учительства.

Зображення Святого Духа у вигляді голуба зазвичай у цю композицію не вводилося. Проявом Святого Духа в образі «Зішестя» є язик вогню, полум'я і промені червоного сцява.

На задньому плані зображено будівлі, це вказує на те, що подія відбулась у приміщенні. Споруди органічно поєднуються із фронтальною частиною ікони, створюючи ефект залучення, приєднання того, хто молиться перед нею, до зображуваної спільноти Христової Церкви, бо архітектура й стіни символізують Христову Церкву.

Ось так образ «Зішестя Святого Духа на апостолів» передає зміст цього величного свята і допомагає збагнути, що Святий Дух як носій благодаті не лише сповнює надією апостолів, а надає її усьому людству і зокрема кожному, хто прагне прийти до Бога.

Тетяна ЄЛІСЕЄВА
завідувач Музею волинської ікони

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

РОБИТИ ДОБРО – ПОСПІШАЙМО!

Запитання: Часто можна почути вислів: «Поспішайте робити добро». До цього ж закликає нас і Біблія. Але чому треба саме поспішати?

Відповідає священник Андрій ХРОМЯК, викладач Волинської православної богословської академії, кандидат богословських наук

Слова «Поспішайте робити добро» належать старшому лікареві московських тюремних лікарень Фрідріху-Йосифу Гаазові (1780–1853 рр.). Доктор Гааз невтомно дотримувався цього принципу до кінця життя. Із невичерпною любов'ю і невтомною енергією віддавши турботі про долю арештантів, Гааз поступово залишив лікарську практику, роздав свої кошти і, повністю забуваючи про себе, присвятив увесь час і сили служінню нещасним. Він організував тюремну лікарню і школи для дітей заарештованих. Останні 20 років проходив кілька верст Володимирським трактом із кожною групою арештантів, надаючи їм допомогу і втішаючи. Потім він листувався з ними, посилав релігійно-моральну літературу. Гааз жив сам-один, весь відданий справі доброчинності, не відступаючи ні перед працею, ні перед насмішками, ні перед байдужістю навколишніх

та канцелярськими причіпками товаришів по службі. Життя заради інших він вважав справжнім щастям.

У листі своєму товаришеві Н.А. Норшину доктор Гааз писав: «Я, здається, вже неодноразово висловлював Вам свою думку, що найвірніший шлях до щастя – не в бажанні бути щасливим, а в тому, щоб робити інших щасливими. Для цього потрібно слухати потреби людей, піклуватися про них, не боятися праці, допомагаючи їм порадою і ділом, – словом, любити їх, причому чим частіше виявляти цю любов, тим сильнішою вона буде ставати».

Ось ще декілька тез, чому треба квапитись робити добро.

По-перше, у прагненні швидко чинити благо виявляється блага влаштування душі. Вона має готовність і рішучість у будь-який час проявити любов до ближніх. Псаломспівець каже: «Поспішав і не затримувався виконувати заповіді Твої» (Пс. 118:60). Діяльно любити всіх – основоположна заповідь. Хто не зволікає виконувати Божі заповіді, той поспішає робити добро. Так само й апостол Павло пише: «...поспішаймо до довершеності» (Євр. 6:1). Поспішати до довершеності – означає поспішати до діяльного милосердя.

Тому той, хто не здобував цю чесноту, не може бути досконалим християнином.

По-друге, людина повинна хутчій робити добро, бо в цьому світі зло часто буває активнішим за добро. Діяльна любов і прояв милосердя вимагають не тільки трудів, але часом і по-

двигу. Зло ж приманює людей уявними благами і засмоктує людину, як смердюче болото. Тому зло множиться в світі. Тому слід поспішати робити добро. Є чудовий вислів одного давнього мудреця: «Подвійно дає той, хто дає швидко».

І по-третє. Життя скороминуще. Треба вміти використовувати дорогий час. Цю заповідь дав нам апостол Павло: «...Робіть обережно, не як нерозумні, але як мудрі, цінуючи час, бо дні лукаві» (Еф. 5:15–16). За туманченням блаженного Єроніма, «роблячи добро, спокуюємо час і робимо його власним, замість того, щоб продати його злу. Ми спокуюємо час, коли дні злі перетворюємо в добрі й робимо їх із віку цього днями віку майбутнього». А в нашій мові є страшний (у духовному значенні) вираз – «вбити час»...

Відкладаючи якусь добру справу, можемо загаятись і не встигнути її зробити, бо не знаємо години своєї смерті: «Людина – як трава, дні її – немов цвіт польовий, цвіте й відцвітає. Повіє вітер над нею і не стане її: не знайти вже й місця по ній» (Пс. 102:15–16).

На шляху для творення блага встає не тільки явне зло, а й байдужість деяких людей. Вони для виправдання себе прагнуть знецінити добро або навіть висміяти його. Байдужість є результат невір'я; але і серед тих, хто вважає себе віруючим, чимало байдужих. Наростання байдужості в наш час є ознакою наближення кінця часів. Саме тому треба невпинно робити добро. Тож не барімося! До цього закликає апостол Павло: «Отже, доки є час, будемо робити добро всім, а найбільше ж своїм за вірою» (Гал. 6:10).

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

Освятили нові розписи
у соборі Юрія Переможця

6 травня у Володимирі-Волинському митрополит Михайл очолив чин освяти і Божественну Літургію у Свято-Юріївському соборі з нагоди престольного празника.

За Відправою владика виголосив духовно-патріотичну проповідь, приурочивши її до того, що великомученика Юрія Переможця, пам'ять якого Церква звершує цього дня, часто вважають покровителем воїнів – захисників Батьківщини. Також архіпастир розтлумачив поняття Вітчизни та наголосив на важливості віддання себе для її захисту.

Радість свята з владикою розділили: районний декан і настоятель собору протоієрей Євген

Шевчук, міський – протоієрей Юрій Пилипець, чимало іншого місцевого духовенства.

Собор Юрія Переможця у Володимирі-Волинському є військовим храмом та пам'яткою архітектури національного значення. Споруджено його 1908 року. Із 31 серпня 1993-го в ньому проводить богослужіння громада Київсько-го Патріархату.

Новий храм освячено
в обласній лікарні

Чин освяти та Божественну Літургію в новоосвяченій церкві Великомученика й Ціителя Пантелеймона очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл 8 травня. Того ж дня відзначено 20-річчя каплиці медичного закладу.

Божий дім фактично є прибудовою до терапевтичного корпусу обласної клінічної лікарні (Луцьк, просп. Грушевського, 21). До нього можна потрапити як звідти, так і з вулиці, центральним входом у поліклініку зі сторони пологового будинку. Тож він є храмом при медичному закладі й одночасно повноцінною парафіяльною церквою.

Із високопреосвященним служили: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, віце-канцлер та старший капелан протоієрей Олександр Безкорований, настоятель парафії протоієрей Назар Бабій (протоієрейством його нагороджено цього дня за Богослужінням), інше духовенство – місцеве та зі Львівщини. За Відправою також молились голова облради Валентин Вітер, головний лікар Іван Сидор та медичний персонал.

З благословіння Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета владика Михайл нагородив І. Сидора орденом Юрія Переможця як найактивнішого жертводавця парафії, за особливі заслуги перед Церквою.

У проповіді архіпастир зазначив, що девчому ми повинні наслідувати дітей. Наприклад, причаститися цього дня прийшли не дорослі, а діти – «з метою профілактики від гріхів».

Відтепер Богослужіння в новому храмі правитимуть регулярно: щонеділі – о 9.30, щосвята – о 9.00.

Орест ВЛАСЮК
Світлина інформаційної служби єпархії

ДУХОВНА ШКОЛА

У ВПБА ПРОВЕЛИ МІЖНАРОДНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

«Християнська традиція Київської Русі» – тема науково-практичної конференції, що проходила 19 травня у Волинській православної богословській академії з нагоди 1000-ліття упокоєння рівноапостольного князя Володимира Великого.

Під час наукового заходу дали оцінку концепції «русского мира», яка сьогодні пропонується очільниками Російської Православної Церкви та її представниками в Україні.

Учасниками заходу, зокрема, були: митрополит Луцький і Волинський Михайл, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакин, завідувач відділом історії релігії та практичного релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАНУ Людмила Филипович, провідний науковий співробітник цього інституту Олександр Саган, професор Київської православної богословської академії Ірина Преловська, викладачі ВПБА, Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, чимало інших учених із різних куточків України та з-за кордону, студенти.

Наукове зібрання розпочалося із пленарного засідання в актовому залі академії. «Враховуючи агресію на Сході України нашого північно-східного сусіда, ми бачимо, що це має не тільки військовий характер. У нас хочуть вкрати історію, назву Русь та

надбання нашого державотворення, культури, освіти, літератури, які пов'язані з Київською Руссю. Ми повинні дати гідну відповідь, показати достоїнство Київської Русі, велич князя Володимира, дати належну оцінку теорії «русского мира», – так у вступному слові повідомив вибір тематики конференції отець ректор.

Митрополит Михайл наголосив: у зв'язку з теорією про те, що князь Володимир Великий народився поблизу с. Будятичі Іваничівського району, єпархія ініціювала археологічні розкопки. Нові знахідки, окрім письмових джерел, підтверджують її.

З вітальними словами та доповідями також виступили гості й науковці ВПБА. Вони висловили свої міркування щодо християнізації Київської Русі, маніпуляцій ідеєю «русского мира», особливостей богословських традицій Київської митрополії до її входу в Московський Патріархат та ін.

Науковець із Національного університету «Львівська політехніка» Юрій Дибя представив збірку своїх праць «Батьківщина святого Володимира», що підтверджують згадану теорію.

У перерві між пленарним та секційними засіданнями підписано угоду про співпрацю між Волинською православною богословською академією та Національною академією наук України. Завершилась конференція підбиттям підсумків та прийняттям резолюції.

За матеріалами заходу видано збірник, який можна придбати у ВПБА (Луцьк, Градний узвіз, 5).

Орест ВЛАСЮК
Світлина інформаційної служби єпархії

ВАРТО ЗНАТИ

РЯТУЙМОСЯ З ТРЯСОВИНИ ХАБАРНИЦТВА!

Корупція призвела до Майдану. Чи ж очистимось від неї – найбільшої скверни нашого суспільства?

Чимало з нас гадає, що корупція – це там, на верхах, серед нардепів і олігархів, де йдеться про мільйони доларів і мільярди гривень. А шоколадка секретарці, коньяк нянечці, куплена курсова, липова золота медаль, усілякі могоричові справи – ну яка ж це корупція? Проте й одне, й друге є гріхом. І цей гріх настільки в'ївся в українське суспільство, що вже став нашим «способом життя».

Останнім часом багато говорять про здирництво та хабарництво, антикорупційні закони, люстрацію. Все частіше згадують про розкрадені державні кошти, злочинську владу, корупцію. Корупція – рідна сестра прямої крадіжки й дармоїдству.

Чи не лякає вас, шановні, що останні дослідження світової організації з питань корупції «Трансперенсі інтернешнл» висвітлили надто вже невтішну ситуацію для України? За рівнем хабарництва ми займаємо 144 місце серед 177 країн, що на одному

рівні з Нігерією, Центральноафриканською Республікою і Папуа–Новою Гвінеєю. Ми живемо в хабарному середовищі! Люди звикли вирішувати всі справи та проблеми, давши хабара. Корупція вросла настільки глибоко, що викоренити це зло нам допоможуть не лише антикорупційні закони, а й пробудження людської свідомості, відродження духовного стержня кожного з нас. Ми стали на кожному кроці порушувати закони людські й закони Божі – і порушили всяку рівновагу в суспільстві.

У Святому Письмі Господь застерігає від хабарництва: «Не викривляй закону, не дивись на особи і не бери дарунків, тому що дарунки засліплюють очі мудрих і перекидують справу правих; правди, правди шукай, щоб ти був живим...» (Втор. 16:19–20); «Я не виправдаю беззаконника. Дарів не приймай, бо дари роблять сліпими зрячих і спотворюють справу правих» (Вих. 23:7–8).

Господь застерігає нас, що суворо буде судити неправдивих і нечестивих, тих, хто чинить беззаконня. Завжди потрібно пам'ятати: за скоєння злочину передбачено покарання. Гріх корупції є особливо важким зараз, коли проливається кров наших братів; коли на очах матерів не висихають сльози; коли молоді жінки стають вдовами, а діти зможуть побачити тата лише на фото; коли діти, підлітки, молоді й старі мають одну мрію – миру на рідній землі.

Ми досягнемо високого рівня розвитку,

збудуємо міцну державу лише тоді, коли станемо здорові духовно. Змінюючи старі чи приймаючи нові закони, потрібно змінитися самим. Інакше вони не запрацюють, жертви будуть даремними, і ми й надалі сидітимем у болоті.

Священик Роман МЕДВЕДЬОВ,
настоятель парафії Волинської ікони Богоматері
в с. Богушівка Луцького районного деканату

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

14 травня, в день пам'яті священномученика Макарія, митрополита Київського, долучились до Божественної Літургії в київському Свято-Володимирському кафедральному соборі.

А **15 травня** керуючий нашою єпархією взяв участь в урочистій Відправі з нагоди дня братів-страстотерпців Бориса і Гліба.

Богослужіння очолював Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

У Луцьку обговорили проблеми переселенців

14 травня віце-канцлер та старший капелан єпархії протоіерей Олександр Безкорований взяв участь у круглому столі щодо цього кола питань у конференц-залі готелю «Україна».

Представник єпархіального управління розповів про діяльність Київського Патріархату на Волині з різними верствами потребуючих. Двері наших храмів завжди відчинені для переселенців і вони можуть звертатися зі своїми потребами.

Захід влаштувала громадська організація «Переселенці Криму та Донбасу» (голова Олена Черенкова). Основна його ціль – зав'язати діалог між переселенцями та лучанами, об'єднати зусилля для інтеграції вимушено переміщених осіб у міську громаду, їхньої ефективної діяльності в інтересах міста.

Священики привітали коледж технологій, бізнесу та права

Отець Олександр Безкорований очолив церковну делегацію у відзначенні 50-річчя закладу, який є підрозділом Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

15 травня духовенство – о. Олександр, капелан закладу протоіерей Богдан Старовський та проректор з навчальної роботи Волинської православної богословської академії священник Василь Лозовицький – відправило подячний молебень у студентському храмі Велико-мучениці Тетяни.

Згодом, під час урочистої частини в актовій залі, представник Управління єпархії виголосив вітальне слово та подарував для коледжу Волинську ікону Божої Матері.

Вікарій єпархії вшанував загиблих під час політрепресій

17 травня, у День пам'яті жертв політичних репресій, єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла відслужив заупокійну літію на Замковій площі обласного центру біля пам'ятного знака.

У слові преосвященний пояснив, чому важливо згадувати людей, які стали жертвами політичних репресій: «Щоб не повторилося лихоліття, щоб історія знову не пішла новим колом – колом нашої непам'яті й байдужості».

У поминальній молитві взяли участь: намісник Замкового Свято-Архангельського чоловічого монастиря ігумен Святополк (Канюка) з братією, студенти Волинської православної богословської академії, голова облради Валентин Вітер, міський голова Микола Романюк, представники національних меншин краю, громадськість.

Митрополит Михайл взяв участь у міжнародній акції «Ніч музеїв – 2015»

18 травня керуючий єпархією побував на відкритті культурно-мистецького проекту «Вірність землі і преданіям...», що проходив у рамках акції в Художньому музеї Луцька.

Владика разом із насельниками Жидичинського чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця відслужив молебень за Україну в храмі Іоана Богослова, що в луцькому замку. Окрім цього, високопреосвященний освятив дві ікони: Пресвятої Богородиці та святого Миколая Чудотворця, які написано на дошках, що були ящиками для боєприпасів у зоні бойових дій на Сході.

Як повідомляє сайт *Volynnews.com*, у слові архіпастир зазначив: завдяки музеям ми пам'ятаємо ті цінності, які надихали наших предків. Це говорить про те, який ми народ і що нас об'єднує з Європою. А це, перш за все, християнські цінності, Христова віра.

Закінчення на с. 7

ВОЛИНСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ (ВПБА) ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ

Волинська православна богословська академія – вищий навчальний заклад закритого типу з шестирічним терміном навчання, який готує священнослужителів, церковнослужителів, працівників єпархіальних управлінь і місій для Української Православної Церкви Київського Патріархату.

На *богословське відділення* (стаціонарна і заочна форми навчання) приймаються особи православного віросповідання чоловічої статі у віці до 35 років, які мають середню освіту, неодружені або одружені першим шлюбом.

Після закінчення 4-х років навчання студенту надається диплом бакалавра богослів'я. Якщо всі роки він навчався на «відмінно» і «добре» та успішно захистив диплом бакалавра, то може продовжити навчання в магістратурі академії та після її закінчення й успішного захисту наукової роботи отримати диплом магістра богослів'я.

На *регентське відділення* приймаються особи чоловічої і жіночої статей віком до 45 років, які мають базову середню і середню освіту. Термін навчання 3 роки. Випускники отримують дипломи регента церковного хору і вчителя основ християнської етики.

Абітурієнти повинні пройти співбесіду і скласти усні іспити з таких дисциплін: біблійна історія, катехізис, церковний устав, церковний спів (програми додаються); написати диктант на одну із запропонованих біблійно-церковних тем.

Студенти забезпечуються житлом і триразовим харчуванням.

Правила вступу до ВПБА (бакалаврат)

Для вступу до академії потрібно подати такі документи:

- 1) прохання на ім'я ректора;
- 2) анкету (за зразком);
- 3) чотири фотокартки розміром 4 x 6 см;
- 4) автобіографію;
- 5) свідоцтво про народження;
- 6) документ про освіту;
- 7) довідку про склад сім'ї;
- 8) медичну довідку;
- 9) рекомендацію єпархіального архієрея або парафіяльного священика;
- 10) свідоцтво про Хрещення;
- 11) свідоцтво про Вінчання (для одружених);
- 12) військовий квиток або приписне свідоцтво;
- 13) паспорт, а також п'ять конвертів з маркою.

Усі документи приймаються в оригіналах канцелярією академії до 7 серпня включно. Іспити – 11–12 серпня.

Від абітурієнтів вимагається тверде й усвідомлене знання напам'ять молитов: початкових: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», «Святий Боже», «Пресвята Троице», «Отче наш», «Прийдіть, поклоніться»; ранішніх: «Від сну піднявшись», «Вседержителю, Слово Отче», «Благото Царя Благая Мати», «Ангелу-хоронителю»; Божій Матері: «Богородице Діво, радуйся», «Достойно є», «Непереможний Воводі», «Милосердя двері», «Не маємо іншої допомоги»; Символу віри; молитви св. Єфрема Сирина; молитви перед святим Причастям; тропарів дванадцятих свят; тропаря своєму святому; псалмів 50-го та 90-го.

Абітурієнти повинні володіти церковним читанням мовами українською та церковнослов'янською.

Програми усних іспитів

Біблійна історія

Старий Заповіт

1. Книга Буття. Створення Богом світу і людини.
2. Блаженне життя прабатьків у Раю.
3. Гріхопадіння і його наслідки.
4. Каїн і Авель. Сиф.
5. Потоп. Ной і його нащадки.

6. Вавилонське розсіяння.
7. Авраам. Покликання і переселення в Обітовану Землю.
8. Боговбивство Аврааму.
9. Знищення нечестивих міст Содом і Гоморри.
10. Народження Ісаака і вигнання Агарі.
11. Принесення в жертву Ісаака.
12. Яків та Ісав.
13. Історія Йосифа.
14. Народження і виховання Мойсея. Неопалима купина.
15. Кари єгипетські. Установлення Пасхи і вихід із Єгипту.
16. Євреї в пустелі. Синайське законодавство.
17. Ісус Навин і завоювання Обітованої Землі.
18. Період суддів. Девора і Варак, Гедеон, Самсон.
19. Історія Руфі.
20. Самуїл – пророк і суддя.
21. Саул. Помазання на царство, перемоги і неслух його перед Богом.
22. Давид – цар, пророк і суддя.
23. Цар Соломон. Побудова Храму.
24. Пророки Іллія і Єлісей.
25. Пророк Йона.
26. Пророк Даниїл. Три отроки в печі вавилонській.

Новий Заповіт

1. Різдво Богородиці. Введення в Храм і виховання.
2. Благовіщення Пресвятої Богородиці.
3. Різдво Христове. Поклоніння пастухів і волхвів. Стрітення Господнє.
4. Йоан Хреститель, його народження і проповідь. Хрещення Господнє.
5. Сорокаденний піст і спокуса Господа в пустелі.
6. Покликання апостолів.
7. Чудо в Кані Галілейській. Зцілення двох сліпих, біснуватого німого.
8. Насичення п'ятих тисяч у пустелі.
9. Притча Господа Ісуса Христа: – про немилосердного боржника (Мф. 18:23–35); – про доброго самарянина (Лк. 10:25–37); – про блудного сина (Лк. 15:11–32); – про багача і Лазаря (Лк. 16:19–31); – про митаря і фарисея (Лк. 18:10–14); – про робітників у винограднику (Мф. 19:27–30, 20:1–16); – про весільний бенкет (Мф. 22:2–14); – про десять дів (Мф. 25:1–13); – про таланти (Мф. 25:14–30).
10. Преображення Господнє.
11. Воскресіння праведного Лазаря.
12. Бесіда з Никодимом.
13. Бесіда з самарянкою.
14. Вхід Господній у Єрусалим.
15. Зрада Юди. Змова юдеїв.
16. Тайна вечеря. Установлення Євхаристії.
17. Події гефсиманської ночі.
18. Розп'яття, смерть і поховання Спасителя.
19. Воскресіння Христове. Явлення Господа.
20. Вознесіння Господнє.
21. П'ятдесятниця. Зішестя Святого Духа.

Катехізис

1. Учення Православної Церкви про природне і надприродне одкровення.
2. Вселенські Собори.
3. Символ віри. Історія складання.
4. Таїнства Православної Церкви.
5. Хрещення.
6. Миропомазання.
7. Євхаристія.
8. Покаяння.
9. Шлюб.
10. Священство.
11. Єлеосвячення.
12. Заповіді Закону Божого.
13. Вчення Православної Церкви про Заповіді блаженства.
14. Молитва Господня «Отче наш».

Церковний устав

1. Поняття про богослужіння.
2. Походження храму.
3. Зовнішній вигляд храму.
4. Внутрішнє упорядкування храму.
5. Іконостас.
6. Вівтар.
7. Священні посудини (сосуди), які використовуються під час богослужіння.
8. Церковнослужителі Православної Церкви.
9. Священні одяги (облачення) священнослужителів.
10. Приналежності архієрейського богослужіння.
11. Добове коло богослужіння.
12. Тиждне коло богослужіння.
13. Річне коло богослужіння.
14. Види екстень.
15. Божественна Літургія.
16. Короткі відомості про молебні.
17. Про поховання спочилих.
18. Короткі відомості про особливості богослужіння річного кола.
19. Великий піст.
20. Тиждні Великому посту.
21. Страсний тиждень.
22. Свята Православної Церкви.
23. Чернецтво і монастирі.
24. Прочанство у Православній Церкві.
25. Дзвони і православне дзвоніння.
26. Види дзвонів і їх назви.
27. Використання дзвону і його значення на Всенічному бдінні та на Літургії.

Церковний спів

Абітурієнт повинен:

1. Співати напам'ять: «Царю Небесний», «Отче наш».
2. Уміти на слух голосом і ритмічно повторювати заданий музичний фрагмент.
3. Проспівати одну українську народну пісню за своїм вибором.

Рекомендована література: Закон Божий. – К.: УПЦ КП, 2004; Молитовник. – К.: УПЦ КП, 2003.

До уваги випускників духовних семінарій

Волинська православна богословська академія оголошує набір студентів на 5-й курс. До магістратури академії приймаються особи, які закінчили семінарію за першим розрядом і мають бажання продовжити навчання та здобути диплом магістра богослів'я.

Вступники повинні пройти співбесіду і скласти іспити з догматичного богослів'я, Старого Заповіту, Нового Заповіту, загальноцерковної історії та історії Української Православної Церкви. Абітурієнти з інших семінарій подають документи, перераховані вище.

Випускники академії отримують право вступу до аспірантури.

Детальна інформація – за адресою: 43025, м. Луцьк, вул. Градний узвіз, 5

Тел.: (0332) 72-60-72, 72-32-12

Сайт: vpba.org

Ел. пошта: volyn.pbi@gmail.com

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

Православні Горохова не втомлюються надавати поміч нашої армії

18 травня декан і настоятель міської парафії Вознесіння Господнього протоієрей Андрій Сидор благословив у щасливу подорож волонтерів, які вкотре повезли допомогу війнам на Схід.

На День матері вони проводили свято «Захистимо матір Україну!» на центральному стадіоні, під час якого збирали кошти для війська. Душпастир передав 2440 грн від своїх парафіян.

У Володимирі освячено меморіальну дошку загиблим в АТО

19 травня у Володимир-Волинському агротехнічному коледжі відкрито пам'ятну дошку полеглим війнам – студентам цього закладу Миколі Бондаруку та Дмитрові Колеснікову. Її освятив заступник міського декана протоієрей Ігор Бігун. Виступали студенти, викладачі, родичі загиблих.

Духовенство єпархії взяло участь у заході щодо розвитку творчих людей
20 травня митрополит Луцький і Волинський Михаїл, інші священнослужителі

долучилися до круглого столу «Роль держави, церкви і громадських організацій у розвитку творчої особистості» в Луцькому національному технічному університеті.

Владика у слові зазначив, що у формуванні умов для розвитку сучасної особистості велику роль відіграє Церква і сім'я. Поміж різними інституціями, як, наприклад, школа, університет чи релігійна спільнота, найбільший вплив на виховання людини має сім'я.

Із доповіддю про важливість викладання основ християнської етики у вищій школі виступив капелан закладу протоієрей Василь Янчук. Як повідомила в. о. ректора Зоряна Герасимчук, він перший на Волині запропонував викладати цю дисципліну у вишах та видав збірник, який затвердило Міністерство освіти і науки України.

До обговорення долучились: луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, духовники інших навчальних закладів, представники влади та різних громадських організацій.

На завершення учасники прийняли резолюцію щодо обговорюваних питань.

Владика Михаїл розділив радість православних Горохова

21 травня, на Вознесіння Господнє, митрополит Луцький і Волинський, як і щороку, перебував у Свято-Вознесенській парафії Горохова, який цими днями відзначає 775-річчя.

У Відправі брали участь декан протоієрей Андрій Сидор, інші місцеві священники, голова РДА Любоб Матвєєва, голова райради Леонід Андрійчук, міський голова Віктор Годик.

У проповіді високопреосвященний зазначив: без вознесіння Спасителя справа нашого спасіння була б недовершеною. Тому нам належить не марнувати час, примножувати дари, щоб бути гідними спасіння.

З благословіння Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета владика Михаїл нагородив настоятеля парафії святителя Миколая, архієпископа Мир Лікійських, Чудотворця в с. Колодежі протоієрея Івана Гіжиського орденом на честь цього святого з нагоди 60-річчя.

А ввечері о. Андрій побував на урочистостях на місцевому центральному майдані поблизу пам'ятника Т. Шевченку з нагоди ювілею міста.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslaviavolyni.org.ua

ОГОЛОШЕННЯ

Єпархіяльний сайт перейшов на нове ім'я

Офіційний веб-ресурс Волинської єпархії відтепер працюватиме за адресою **www.pravoslaviavolyni.org.ua**.

Переименування – вимушений захід. 14 травня редакція сайту вдалася до такого кроку після майже місячної боротьби з незрозумілою відсутністю постійного доступу до нього для переважно місцевих користувачів.

Технічні працівники відкидали ймовірні причини одну за другою. На жаль, не виключеним залишилося припущення, що це диверсія зацікавленої особи чи осіб. Така версія не дивує, беручи до уваги хакерські намагання повалити сайт у минулому. Тим більше тепер, коли його публікації свідчать про чітку позицію щодо російської агресії і місця в ній багатьох адептів Московського Патріархату в Україні. Зокрема, й доморощених, волинських.

Як завжди буває в таких випадках, Господь зло обертає на добро. Це випробування підбадьорило церковних медіа-працівників активніше використовувати інші засоби. Аби не позбавити священників і мирян інформації Управління єпархії, 6 травня було відкрито сторінку **Facebook.com/pravoslaviavolyni**. Тепер же, коли відновлено повноцінний доступ до сайту на новому домені, вона буде додатковим ресурсом і зручністю для користувачів цієї соцмережі.

30 липня

День заснування храму: 15 років тому, 2000-го, – церква Святителя Миколая Чудотворця в с. Мстишин Луцького районного деканату.

День освяти храму: 115 років тому, 1900-го, – церква Великомученика і цілителя Пантелеймона в с. Рованці Луцького районного деканату.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Тут подано лише ювілеї. Усі дати єпархіяльного календаря – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua/kalendar

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

2 липня

День висвяти: 15 років тому, 2000-го, – протоієрей Ярослав Новицький, настоятель парафії Архістратиґа Михаїла в с. Кремиш Локачинського деканату.

4 липня

День народження: 30 років тому, 1985-го, – монахиня Ніна (Колесник), насельниця жіночого монастиря Різдва Христового у Володимирі-Волинському.

7 липня

День заснування храму: 25 років тому, 1990-го, – церква Покрови Пресвятої Богородиці в с. Хорохорин Луцького районного деканату.

День освяти храму: 20 років тому, 1995-го, – церква Різдва Йоана Хрестителя в с. Нові Червища Камінь-Каширського деканату.

9 липня

День висвяти: 20 років тому, 1995-го, – протоієрей Микола Гой, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в Луцьку.

ПАЛОМНИЦТВА

7 червня – до святинь Володимира-Волинського: собор і монастир Різдва Христового – Юрївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 100 грн.

7 червня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Пресвятої Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 140 грн.

12–13 червня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків (для тих, хто має візу). Зголошуватися не пізніше ніж за тиждень.

14 червня – у чоловічий монастир

15 років тому, 2000-го, – протоієрей Михайло Лагуняк, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Кропивщина Іваничівського деканату.

10 липня

День висвяти: 10 років тому, 2005-го, – протоієрей Андрій Шевчук, клірик парафії Великомученика Юрія Переможця у Володимирі-Волинському.

День народження: 40 років тому, 1975-го, – протоієрей Петро Герасимук, викладач Волинської православної богословської академії, настоятель парафії Апостола Йоана Богослова в с. Сильно Цуманського деканату (Ківерецький р-н).

17 липня

День висвяти: 10 років тому, 2005-го, – священник Орест Кос.

21 липня

День освяти храму: 10 років тому, 2005-го, – церква Апостолів Петра і Павла в Ковелі.

Великомученика Георгія Переможця (під Берестечком, с. Пляшева Рівненської єпархії) з нагоди відпустового свята та чергової річниці Берестецької битви (Патріарша Літургія). Виїзд о 7.00. Повернення – о 20.00. Вартість поїздки 100 грн.

20 червня – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 250 грн.

21 червня – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Вартість поїздки 140 грн.

21 червня, 7 липня – до Маняви (Івано-Франківська єпархія): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело

Святого Духа. Виїзд – 20 червня і 6 липня о 23.30. Повернення – 21 червня і 7 липня о 23.30. Вартість поїздки 350 грн.

3–15, 14–26 липня, 25 липня – 6 серпня, 5–17, 16–28 серпня – до святинь Одещини: храми й монастирі в обласному центрі, чудотворна ікона Пресвятої Богородиці в с. Кулевча. Вартість поїздки (проїзд, проживання у базі відпочинку на Будацькій косі поруч із морем та лиманом, екскурсії) – 2900 грн.

28 липня – до святинь Києва з нагоди Дня рівноапостольного великого князя Володимира і чергової річниці Хрещення Київської Русі: Володимирський собор (Патріарша Служба), хресний хід до пам'ятника святому. Виїзд 27 липня о 23.30. Повернення 28 липня о 23.30.

10–17 вересня – до Святої Землі (проща

«Дорогою Ісуса Христа». Проводиться з благословіння Патріарха Філарета, богомілля очолює митрополит Луцький і Волинський Михаїл): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

10–17 вересня – до Святої Землі. Увага! Акційна поїздка: 690 дол. – усе включено. Зголошуватися не пізніше як за чотири тижні.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71–83–77, (050) 812–09–79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ**ЧИТАЙТЕ**

Газета «Волинські єпархіяльні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплатуйте на пошті (виходить раз на місяць). Звертатись: (0332) 72-21-82, hazeta.yuev@gmail.com
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки).

Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.
Звертатись: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kijuchi@ukr.net

ДИВІТЬСЯ

Відеоканали в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni; Youtube.com/social1970
Передача «Що каже священник» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідує за телепрограмою). Звертатись: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

Звертатись: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ
ЄПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ

За сумою Української Православної Церкви

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 1988. Наклад 3200 пр.
Передплатний індекс 91241

Редакція

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «ІНЦІАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.

Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsistoria@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@sluzhba@ukr.net
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – info@pravoslaviavolyni.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар Андрій ГНАТЮК – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіяльні відомості» – hazeta.yuev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК. Telesobor@gmail.com
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. kijuchi@ukr.net.

Капеланська служба

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

ХРЕЩЕНА ОРДА

(Остання російська ніч)

Все теперь против нас,
будто мы и креста не носили,
Словно аспиды мы, бусурманской крови.
Даже места нам нет
в ошалевшей от горя России,
И Господь нас не слышит, зови – не зови.
З романсу Ж. Бичевської

Ця стаття не про криваві справи Московської імперії – про це знає весь світ. Мова піде про душу російського народу, про його менталітет, і це спроба визначити причини його формування. І найголовніше, у своїй праці автор найчастіше буде спиратися на докази та висловлювання передових російських мислителів, аби уникнути звинувачень у русофобії.

Але спочатку коротка історична довідка, яка допоможе нам відповісти на питання: як же виникла Московська наддержава, які причини і сили сприяли цьому? Можна відповісти трьома словами: розбій, віроломство і брехня. І так триває до наших днів. І в XV столітті московський князь Іван Калита («калита» – грошовий мішок), заручившись підтримкою Золотої Орди й отримавши право збирати данину на користь хана, левову частку зібраного залишав собі, таким чином, накопичив величезні багатства. Пограбувавши сусідів, Москва збагатилася і почала відкритий розбій, прикриваючись хибною ідеєю – нібито «збиранням земель руських». Цим вони займаються досі (згадайте Придністров'я, Абхазію, Південну Осетію, Крим, Східну Україну).

З давніх часів сусідські землі придушувалися з неймовірною жорстокістю. Вільний Великий Новгород, який завжди тяжів до демократичного Заходу, за Івана IV Грозного був буквально залитий кров'ю. Одночасно сформувався менталітет московитів: рабська відданість своїм царям і імперська пиха – віра в свою велич та історичну винятковість (богообраність). О. Солженіцин заявив, що «росіяни поважають великих лиходіїв і вбивць» («Архіпелаг ГУЛАГ»). Наприклад, ким був для народу князь Курбський, який попросив політичного притулку в польського короля? Ясна річ, зрадником, «ворогом народу». А ким був у свідомості російського народу Іван Грозний? Царем-батькушкою, благодійником, годувальником; таким же благодійником і батьком народу був для них Сталін, а тепер кривавий Путін, якого підтримують 85% росіян, і це говорить про моральний стан нації.

«Самодержавство, православ'я, народність», – ось три кити, на яких тримається російська держава, і це ж – три складові менталітету російської людини. Що це таке насправді?

Самодержавство – абсолютна влада однієї людини, найчастіше деспота, царя, генерального секретаря партії або просто кривавого диктатора і садиста Путіна.

Псевдоправослав'я – політична структура, свого роду церковна підпора імперії. Це язичницьке православ'я без Христа, крайнє обрядовір'я, яке прикривається уявною канонічністю; його глава – патріарх – виконує функцію імперського політрука.

Народність – первісний колективізм, що зовсім не допускає і не терпить індивідуалізму і свободи особистості. Економічна

основа – громадська та державна власність, що призвело до поголовного розкрадання за принципом «не моє, колгоспне – значить, можна вкрати».

Росія завжди була агресивною імперією – і до більшовицького перевороту, і після. Це ситуація, коли з'єднався двоголовий мутант (орел) із пентаграмою антихриста. Міф про якусь загадку, загальнолюдську душу російського народу, який нібито покликаний Богом повідати світові якусь вселенську правду і навіть звільнити людство від світового зла, був складений групою містично налаштованих російських націоналістів (шовіністів), починаючи від слов'янофілів і закінчуючи Достоевським. Вони втішали себе подібними думками, а в цей час хрещена орда краля, пила, матюкалася і поневолювала інші народи. У цьому контексті неможливо пройти повз

одного з найоригінальніших і глибоких російських письменників кінця XIX і початку XX століть, – ми маємо на увазі М. Бердяєва, який на зламі двох століть спробував усвідомити і пояснити російську дійсність. У 1918 році вийшла в світ його цікава книга «Доля Росії». Бажаючи бути об'єктивним, він висуває дві тези про Росію.

Перша теза: «Національний у Росії саме її наднаціоналізм, її свобода від націоналізму... Росія покликана бути визволителькою народів» (с. 9).

Однак факти все більше і більше переконують у правильності зовсім іншої тези, викладеної тим же автором і на тій же сторінці: «Росія – найбільш націоналістична країна в світі, країна небачених ексцесів націоналізму, гноблення підвладних національностей русифікацією, країна національного вихвалання...» І далі він пише: «Той же Достоевський, який проповідував (російську) вселюдину і закликав до вселенського духу, проповідував і найбільш бузувірський націоналізм, стралявав поляків і євреїв,

заперечував за Заходом будь-які права бути християнським світом...» Захоплений правдою, він відкриває ще одну велику істину: «Російська імперія явила зовсім виняткове видовище – цілковиту націоналізацію церкви Христової, яка визначає себе як вселенську» (с. 10).

У чаду національної гордості Достоевський звинуватив Рим, який нібито піддався на спокусу диявола. Однак не Рим, а російський народ і Московська церква не тільки вклонилася антихристу, але і співпрацювала з червоним драконом всі 75 років. Бідний Достоевський – великий шанувальник російської душі, – не дожив він до тих днів, коли кирпаті рязанські комсомолочки в червоних хустинках витанцювали під гармошку на вівтарях зневажених храмів Божих.

Ми дозволимо собі зупинитися на церковному питанні. У 1993 році на сторінках альманаху «Собеседник православных христиан» пропаший чорносотенець і мракобіс митрополит Санкт-Петербурзький і Ладозький Іоан (Сничов) пише: «Створивши найбільшу у світі державу, що тягнеться від Атлантики до Тихого оке-

ану, він (російський народ) не принизив жодного з народів, які зустрілися на його шляху, навіть найменших, але всіх прийняв як братів... Саме церква стала центром святоотецької державності, не насилуючи народ, не створюючи рабства» (с. 3).

Ще про російську душу. У 1911 р. вийшла у світ знаменита книга улюбленого російською інтелігенцією письменника В. Розанова «Темний лик», де оспівується язичництво як основна особливість російської душі. Ця книга потребує ґрунтовного богословсько-філософського аналізу, і автор статті обіцяє це зробити, якщо на те буде Божя воля.

А тепер дамо відгук М. Бердяєва на цю книгу в оригіналі: «Кто написал гениальную хулу на Христа "О Иисусе Сладчайшем и о горьких плодах мира", кто почувствовал темное начало в Христе, источник смерти и небытия, истребление жизни и противопоставил "демонической" христианской религии божественное язычество, утверждение жизни и бытия?» (с. 40). Навіть відразу і не зрозумієш – хвалить він Розанова чи ганить.

Якщо зібрати всі факти з російського життя, то можна зробити висновок: Росія, по суті, залишилася язичницькою країною, прикриваючись псевдоправослав'ям. Ось чому тут так легко оселився державний атеїзм і стало можливим тотальне осміяння віри Христової, і «народ-Богоносець», «народ-христолюбець» (за Достоевським) став поклонятися антихристу.

Росія давно вже мертва. «Битовуха», охоплена псевдоправославним обрядовірством і радіощами язичницької плоти (домові, лісовики, шамани, купальські оргії); державна політика – хижий імперіалізм, а церква – його служниця.

На початку своєї книги М. Бердяєв пише: «Я знав, що в російському народі і в російській інтелігенції приховано начала самознищення» (с. XIII). І далі він же пише: «Росія – як дівка на виданні, шукає жениха» (с. 16), який, мовляв, наведе належний порядок у країні. Схоже, що Путін підшукав їй гідну пару – це Північна Корея та Китай.

Яка ж доля Росії, що її чекає, як вона буде жити далі без покаяння, без Христа? Автор статті дозволяє собі дати історичний аналіз, – теж дві тези.

Перший: Росія поступається Китаю Далеким Сходом в обмін на військову допомогу у війні з Заходом. При такому розкладі Європі буде важко впоратися з цією ордою і може настати, як писав Шпенглер, «занепад Європи». Тоді в світі залишаться тільки дві сили – Китай і США, Росія ж повністю розчиниться в «китайському морі».

Але автор більше схиляється до другого варіанту (тези): Китай без жодної угоди з Росією хлине в напівпорожній Сибір і це вторгнення зупинить на Уралі саме об'єднана Європа, яка в цілях власної безпеки надасть допомогу Росії, але остання виявиться в межах Московського царства XV століття і перестане бути наддержавою.

А поки що Путін, як біблійний Валтасар, насолоджується останньою ніччю, бо звучать уже фатальні слова старої революційної пісні:

Но грозные буквы давно на стене

Чертит уж рука роковая...

А букви ці відомі всім: «мене, текел, упарсин. Ось і значення слів: мене – обчислив Бог царство твоє і поклав кінець йому; текел – ти зважений на терезах і знайдений дуже легким» (Дан. 5:25–27). Нехай буде так! Слава Богу!

Петро ВІНЦУКЕВИЧ

РОЗДУМИ

БОЖА МІСІЯ

Один чоловік посприяв товаришу влаштуватися на роботу, коли той мав таку гостру потребу. Щоправда, перший був тоді при керівництві організацією, куди і взяли безробітного. Новий працівник заявив про себе як вправний фахівець, примножуючи добрі справи у новому колективі. Проте його протектор і до цього часу вимагає від нього дрібних і навіть більших побутових послуг, бо той, бачте, йому «зобов'язаний». Мовляв, якби не його вагоме слово, то ніколи і нізащо не мав би шматка хліба.

Так у житті часто буває, коли за добру справу – допомогу ближньому – вимагають конкретної плати, «дай за дай», навіть не усвідомлюючи, що будь-яка щира допомога є промислом Божим як іспит добропорядності між людьми. Творець уповноважує когось із нас зробити добре діло не від конкретної людини, а від Свого імені. Адже все добро, що йде від Нього, дається нам від наших знайомих, друзів та родичів. Якби навіть так трапилося, що Боже вповноваження хтось свідомо проігнорував і не допоміг ближньому, то цю функцію Творець переадресував би в інші добрі руки та добре серце.

«Тому, хто просить у тебе, дай; і від того, хто хоче у тебе позичити, не відвертайся... Бо коли ви любите тих, хто любить вас, яка вам нагорода? Чи не те саме і митарі роблять? І коли ви вітаєте тільки друзів ваших, що особливого робите?..» (Мф. 5:42,46–47).

Згадаймо притчу про розслабленого, якого друзі принесли у ношах для зцілення до Ісуса. Побачивши, що доступитися із хворим до Сина Божого неможливо, опустили його через покрівлю на простирадлах. Чи думали вони, що зцілений Ісусом німецький чоловік зможе віддячити їм? Далебі, що ні. Проте перед Усвишнім ось таку дію залічено в добрі справи всім його друзям.

Коли ми здатні творити добро в конкретних ситуаціях, відстоювати справедливість заради істини, підтримувати порядних людей, – нашими руками із небесного благословення примножується суспільний позитив і віра у закони добра. Тож ми як провідники Божі маємо тримати найперший іспит перед власною совістю й перед Творцем за упущену можливість допомогти ближнім і підтримати Господа у виконанні Його законів.

Віталій КЛІМЧУК

